

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนการสอนถือเป็นสื่อพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้ เพราะนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามหลักสูตรแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดและทัศนคติที่กว้างไกลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพด้วย

เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชา การบัญชีต้นทุนเบื้องต้น รหัส 2201-2004 ฉบับนี้ เรียบเรียงและจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ สาขางานการบัญชี โดยกำหนดเนื้อหาสาระเป็น 8 หน่วย ประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรม การบัญชีเกี่ยวกับวัตถุดิบ การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน การบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิต งบต้นทุนผลิต รายการปรับปรุงบัญชี และกระดาษทำการของกิจการอุตสาหกรรม งบการเงินของกิจการอุตสาหกรรม รายการปิดบัญชีและงบทดลองหลังปิดบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นเอกสารประกอบการเรียน และให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์รายวิชาและสมรรถนะรายวิชาที่กำหนดไว้

หากผู้อ่านพบข้อผิดพลาดประการใด ในเอกสารประกอบการเรียนการสอนเล่มนี้ โปรดแจ้งข้อบกพร่องให้ผู้เขียนทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นงคราญ ช่างสาน

วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะ โคะ

หลักสูตรรายวิชา

รหัสวิชา 2201 – 2004

ชื่อวิชา การบัญชีต้นทุนเบื้องต้น

3 หน่วยกิต (4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)

จุดประสงค์รายวิชา

1. มีความเข้าใจหลักการกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
2. มีทักษะปฏิบัติงานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปสำหรับกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
3. มีกิจนิสัย มีระเบียบ ละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัยตรงต่อเวลา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชี สำหรับกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
2. ปฏิบัติงานบัญชีสำหรับกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะของกิจการผลิตเปรียบเทียบกับกิจการซื้อขายสินค้า องค์ประกอบของต้นทุนการผลิต การรับจ่ายวัตถุดิบ การบันทึกรายการเกี่ยวกับแรงงาน ชั่วโมงทำงาน อัตราค่าแรง ค่าล่วงเวลา เงินประกันสังคม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย รายการหักต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายการผลิต การบันทึกรายการเกี่ยวกับวัตถุดิบตามวิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด และวิธีการบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง ต้นทุนการผลิต การคำนวณต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ กระจายทำการ รายการปรับปรุงปิดบัญชี การจัดทำงบต้นทุนการผลิต

สารบัญ

หน่วยที่	หน้า
คำนำ	ก
หลักสูตรรายวิชา	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรม.....	1
สาระสำคัญ.....	2
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	3
ความหมายของกิจการอุตสาหกรรม.....	5
รูปแบบการประกอบกิจการอุตสาหกรรม.....	5
ลักษณะของกิจการอุตสาหกรรม.....	6
องค์ประกอบของต้นทุนผลิต.....	8
สินค้าคงเหลือของกิจการอุตสาหกรรม.....	8
ความแตกต่างของกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า.....	9
สรุป.....	10
ศัพท์บัญญัติ.....	10
ใบงาน.....	11
แบบทดสอบหลังเรียน.....	13
แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	15
2. การบัญชีเกี่ยวกับวัตถุดิบ.....	20
สาระสำคัญ.....	20
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	21
ความหมายและประเภทของวัตถุดิบ.....	24
ขั้นตอนการรับจ่ายวัตถุดิบ.....	25

สารบัญ(ต่อ)

หน่วยที่	หน้า
การบันทึกรายการวัตถุดิบ.....	34
การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต.....	36
การตีราคาวัตถุดิบคงเหลือ.....	42
สรุป.....	44
ศัพท์บัญชี.....	45
ใบงาน.....	46
แบบทดสอบหลังเรียน.....	48
แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	51
3. การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน.....	64
สาระสำคัญ.....	64
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	65
ความหมายและประเภทค่าแรงงาน.....	68
การคำนวณค่าแรงงาน.....	68
เงินสมทบประกันสังคม.....	73
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย.....	74
รายการหักอื่น ๆ.....	80
การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน.....	82
สรุป.....	85
ศัพท์บัญชี.....	86
ใบงาน.....	87
แบบทดสอบหลังเรียน.....	89
แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	92

สารบัญ(ต่อ)

หน่วยที่		หน้า
4.	การบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิต.....	103
	สาระสำคัญ.....	103
	บททดสอบก่อนเรียน.....	104
	ความหมายและประเภทของค่าใช้จ่ายการผลิต.....	107
	การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิต.....	108
	ค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างาน.....	110
	การบันทึกค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างาน.....	114
	สรุป.....	117
	ศัพท์บัญชี.....	117
	ใบงาน.....	118
	แบบทดสอบหลังเรียน.....	120
	แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	123
5.	งบต้นทุนการผลิต.....	133
	สาระสำคัญ.....	133
	บททดสอบก่อนเรียน.....	134
	ต้นทุนการผลิต.....	136
	ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป.....	136
	งบต้นทุนการผลิต.....	141
	รูปแบบของงบต้นทุนการผลิต.....	143
	สรุป.....	146
	ศัพท์บัญชี.....	146
	ใบงาน.....	147
	แบบทดสอบหลังเรียน.....	149
	แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	151

สารบัญ(ต่อ)

หน่วยที่		หน้า
6.	รายการปรับปรุงบัญชีและกระดาดำการของกิจการอุตสาหกรรม.....	159
	สาระสำคัญ.....	159
	แบบทดสอบก่อนเรียน.....	160
	รายการปรับปรุง.....	162
	การบันทึกบัญชีรายการปรับปรุง.....	162
	กระดาดำการสำหรับกิจการอุตสาหกรรม.....	177
	สรุป.....	182
	ศัพท์บัญชี.....	182
	ใบงาน.....	183
	แบบทดสอบหลังเรียน.....	185
	แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	187
7.	งบการเงินของกิจการอุตสาหกรรม.....	213
	สาระสำคัญ.....	214
	แบบทดสอบก่อนเรียน.....	215
	ความหมายของงบการเงิน.....	218
	งบกำไรขาดทุน.....	218
	ข้อแตกต่างของงบกำไรขาดทุนสำหรับกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า	218
	งบแสดงฐานะการเงิน.....	219
	ข้อแตกต่างของงบแสดงฐานะการเงินกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า	219
	การจัดทำงบการเงินของกิจการอุตสาหกรรมสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว.....	221
	งบการเงินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด.....	225

สารบัญ(ต่อ)

หน่วยที่	หน้า
สรุป.....	247
ศัพท์บัญญัติ.....	248
ใบงาน.....	249
แบบทดสอบหลังเรียน.....	251
แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	254
8. รายการปิดบัญชีและงบทดลองหลังปิดบัญชี.....	266
สาระสำคัญ.....	266
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	267
ความหมายของรายการปิดบัญชี.....	269
การบันทึกรายการปิดบัญชี กรณีบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด.....	269
การบันทึกรายการปิดบัญชี กรณีบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง.....	279
งบทดลองหลังปิดบัญชี.....	281
สรุป.....	284
ศัพท์บัญญัติ.....	284
ใบงาน.....	285
แบบทดสอบหลังเรียน.....	287
แบบฝึกหัดท้ายหน่วย.....	289
บรรณานุกรม.....	310

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1.1 ตัวอย่างกิจการอุตสาหกรรม.....	6
1.2 แสดงขั้นตอนการผลิต.....	6
1.3 แสดงกระบวนการผลิต.....	7
1.4 แสดงแผนผังการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการอุตสาหกรรม.....	7
2.1 ผังทางเดินเอกสารใบขอซื้อ.....	25
2.2 ใบขอซื้อ.....	26
2.3 ผังทางเดินเอกสารใบสั่งซื้อ.....	27
2.4 ใบสั่งซื้อ.....	28
2.5 ผังทางเดินเอกสารใบตรวจรับวัตถุดิบ.....	29
2.6 ใบตรวจรับ.....	30
2.7 บัตรวัตถุดิบ.....	31
2.8 ผังทางเดินเอกสารใบเบิกวัตถุดิบ.....	32
2.9 ใบเบิกวัตถุดิบ.....	33
3.1 ตัวอย่างบัตรลงเวลา.....	69
3.2 ตัวอย่างบัตรบันทึกเวลาการทำงาน.....	70
3.3 แบบฟอร์มการนำส่งประกันสังคม.....	73
3.4 ตัวอย่างใบวิเคราะห์ค่าแรงงาน.....	81
4.1 แสดงประเภทค่าใช้จ่ายการผลิต.....	107
4.2 แสดงการเปรียบเทียบระบบต้นทุนจริงและต้นทุนปกติ.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 เปรียบเทียบสินค้าคงเหลือของกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า.....	9
1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า.....	9
3.1 แสดงรายการหักค่าลดหย่อนและยกเว้นภาษีในปี 2560 ของกรมสรรพากร (บางส่วน).....	75
3.2 แสดงขั้นเงินได้สุทธิและอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	77
3.3 แสดงตัวอย่างทะเบียนค่าแรงงาน.....	80
7.1 เปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนของกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า.....	219
7.2 เปรียบเทียบงบแสดงฐานะการเงินของกิจการอุตสาหกรรมและกิจการซื้อขายสินค้า.....	220